

29**UMOWA**

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Ukrainy o współpracy w dziedzinie kultury, nauki i oświaty,

sporządzona w Kijowie dnia 20 maja 1997 r.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Ukrainy, zwane dalej „Umawiającymi się Stronami”,

— kierując się zasadami i celami Aktu końcowego Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Euro-

pie oraz postanowieniami Paryskiej Karty Nowej Europy i Dokumentu krakowskiego Sympozjum na temat dziedzictwa kulturalnego,

- uwzględniając postanowienia Europejskiej konwencji kulturalnej z dnia 19 grudnia 1954 r.,
 - opierając się na postanowieniach Traktatu między Rzeczypospolitą Polską a Ukrainą o dobrym sąsiedztwie, przyjaznych stosunkach i współpracy z dnia 18 maja 1992 r.,
 - kierując się postanowieniami Porozumienia wstępnego między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Ukrainy w sprawie współpracy kulturalnej i naukowej z dnia 18 maja 1992 r. oraz Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Ukrainy o współpracy w dziedzinach nauki i techniki z dnia 12 stycznia 1993 r.,
 - uwzględniając etniczną i kulturową bliskość narodów polskiego i ukraińskiego oraz biorąc pod uwagę znaczący wkład, jaki te narody wnoszą w rozwój obu Państw i ich kultur,
 - wyrażając wolę rozwijania wzajemnie korzystnej współpracy w dziedzinach kultury, sztuki, nauki, oświaty i informacji,
 - w celu nadania szczególnego znaczenia bezpośrednim kontaktom twórczym i międzyludzkim,
- uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Umawiające się Strony będą rozwijać wzajemną wszechstronną współpracę w dziedzinach kultury, nauki, oświaty i innych objętych postanowieniami niniejszej umowy.

Artykuł 2

Umawiające się Strony będą popierać nawiązywanie bezpośrednich kontaktów między instytucjami i organizacjami kulturalnymi i stowarzyszeniami twórczymi obu krajów oraz fundacjami.

Artykuł 3

Umawiające się Strony, w oparciu zarówno o powiązania historyczne i bliskość obu narodów i ich kultur, jak i o ich wkład do cywilizacji światowej, będą promować rozwój dwustronnej współpracy kulturalnej i wymiany na wzajemnie korzystnych zasadach. Każda ze Stron będzie podejmować wysiłki mające na celu popularyzację wartości artystycznych i kulturalnych drugiej Strony, zapewniając szeroki dostęp do nich swoich obywateli, rozwijając kontakty państwowe, społeczne i prywatne, udzielając wsparcia w organizowanych przez oba kraje przedsięwzięciach artystycznych:

- występach zespołów operowych, baletowych, teatralnych i innych grup artystycznych,

- wymianie wystaw pomiędzy muzeami, galeriami, bibliotekami, archiwami.

Ubezpieczenia wystawy dokonuje Strona przyjmująca. Strona ukraińska może przyjąć poręczenie rządowe Strony polskiej w zamian za ubezpieczenie cennych wystaw wysyłanych do Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli Strona polska posiada takie gwarancje rządowe.

Artykuł 4

Umawiające się Strony będą informować się wzajemnie o konferencjach, konkursach, festiwalach i innych imprezach międzynarodowych w dziedzinie kultury i sztuki, które odbywają się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i Ukrainy.

Artykuł 5

Umawiające się Strony będą sprzyjać:

- wymianie doświadczeń w dziedzinie rozwoju kultury, sztuki i literatury, kultury ludowej i ruchu amatorskiego poprzez organizowanie konferencji i innych spotkań oraz przez wzajemną wymianę specjalistów i wspólną działalność naukowo-badawczą w tym obszarze spraw,
- upowszechnianiu książki, rozwojowi czytelnictwa i współpracy bibliotek między obu krajami.

Artykuł 6

Umawiające się Strony będą sprzyjać:

- wydawaniu przekładów literatury ukraińskiej w Polsce i literatury polskiej na Ukrainie oraz wspólnych wydań dwujęzycznych,
- organizowaniu wymiany wystaw i targów książek.

Strony będą tworzyć sprzyjające warunki dla zwiększenia dostępu do literatury i periodyków naukowych. W tym celu Strony dążyć będą do otwarcia polskiej księgarni w Kijowie i ukraińskiej w Polsce.

Artykuł 7

Umawiające się Strony sprzyjać będą rozwijaniu bezpośredniej współpracy w dziedzinie kinematografii poprzez m.in. popieranie:

- bezpośrednich kontaktów i współpracy między instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami filmowymi obu krajów w ramach dwustronnych umów zawartych między nimi,
- podejmowania wspólnej produkcji filmowej,
- popularyzacji sztuki filmowej swych krajów poprzez wymianę filmów na handlowych i niehandlowych zasadach,
- organizowania spotkań specjalistów w dziedzinie kinematografii,
- organizowania premierowych przeglądów i tygodni filmowych w obu krajach,

- udziału kinematografii kraju partnera w międzynarodowych festiwalach i przeglądach filmowych organizowanych w Polsce i na Ukrainie zgodnie z regulaminem tych imprez.

Artykuł 8

Umawiające się Strony będą udzielać wszechstronnego poparcia rozszerzaniu i pogłębianiu bezpośredniej współpracy między akademiami nauk, placówkami badawczymi, naukowcami, szkołami wyższymi oraz innymi organizacjami naukowymi obu krajów. Strony będą dążyły do zapewnienia niezbędnych warunków współpracy naukowej, m.in. przez:

- prowadzenie wspólnych badań i związaną z tym wymianę pracowników naukowych,
- kształcenie kadr w specjalnościach będących przedmiotem obustronnego zainteresowania,
- wymianę publikacji i informacji naukowej o nowych osiągnięciach w nauce, technice oraz technologiach przemysłowych,
- udostępnianie materiałów archiwalnych, zbiorów bibliotecznych i innych materiałów źródłowych,
- organizowanie wspólnych imprez naukowych — kongresów, konferencji, sympozjów, ekspedycji naukowych i innych form współpracy, które mogą być dodatkowo uzgodnione.

Artykuł 9

Umawiające się Strony będą sprzyjały rozwojowi bezpośrednich kontaktów i współpracy między szkołami wyższymi, ponadpodstawowymi i podstawowymi, instytucjami i organizacjami nauki, kultury i sztuki na podstawie istniejących między nimi umów i porozumień.

Artykuł 10

Umawiające się Strony będą sprzyjały rozwojowi nauczania języka ukraińskiego, literatury i ukrainistyki w uczelniach wyższych Rzeczypospolitej Polskiej oraz języka polskiego, literatury i polonistyki w uczelniach wyższych Ukrainy, jak również prowadzeniu badań naukowych w tych dziedzinach. Prowadzona też będzie wymiana wykładowców i lektorów zgodnie z zapotrzebowaniem obu Umawiających się Stron.

Artykuł 11

Umawiające się Strony będą kontynuować współpracę nad projektem umowy o wzajemnym uznawaniu i ekwiwalencji świadectw szkolnych, dyplomów ukończenia studiów wyższych i dyplomów o nadaniu stopni i tytułów naukowych.

Artykuł 12

Umawiające się Strony zobowiązują się zapewnić osobom należącym do mniejszości ukraińskiej zamieszkałej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i osobom należącym do mniejszości polskiej zamieszkałej na terenie Ukrainy warunki sprzyjające zachowaniu, rozwojowi i wyrażaniu ich tożsamości narodowej, reli-

gijnej, kulturowej i językowej, bez jakiegokolwiek dyskryminacji i na warunkach pełnej równości.

Każda z Umawiających się Stron będzie na swoim terytorium państwowym wszechstronnie wspierała działalność towarzystw narodowo-kulturalnych wyżej wymienionych osób, zapewni możliwość uzyskiwania przez nie pomocy materialnej z ich etnicznej ojczyzny, a także będzie sprzyjać zachowaniu więzi kulturowych tych osób z rodakami zamieszkałymi na terytorium państwowym drugiej Strony.

Artykuł 13

Każda z Umawiających się Stron zapewni na swoim terytorium osobom wymienionym w artykule 12 niniejszej umowy możliwość nauczania ich języka ojczystego oraz nauki w tym języku, z uwzględnieniem historii i kultury ich etnicznej ojczyzny.

W tym celu każda ze Stron:

- zapewni tym osobom dostęp do nauki w języku ojczystym i nauki tego języka oraz historii i kultury ojczystej w przedszkolach, szkołach podstawowych i średnich w ramach państwowych systemów oświatowych Polski i Ukrainy oraz umożliwi podnoszenie poziomu nauczania tych przedmiotów,
- zapewni odpowiednie przygotowanie i doskonalenie kadr nauczycielskich dla instytucji oświatowych uczących języka mniejszości lub w języku mniejszości,
- zapewni możliwość pracy nauczycielom skierowanym do szkół na podstawie porozumienia Stron.

Artykuł 14

Każda z Umawiających się Stron uzna prawa autorskie przysługujące osobom fizycznym i prawnym drugiej Umawiającej się Strony oraz ich prawnym następcom i będzie gwarantować ochronę tych praw, opierając się na zasadach wynikających ze standardów ochrony określonych w Porozumieniu w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (TRIPS), stanowiącym załącznik do Porozumienia ustanawiającego Światową Organizację Handlu (WTO).

Umawiające się Strony będą dążyły do zabezpieczenia wzajemnej ochrony praw autorskich i praw pokrewnych osób fizycznych i prawnych, zgodnie ze standardami ochrony obowiązującymi w Unii Europejskiej i przewidzianymi przez Konwencję berneńską o ochronie dzieł literackich i artystycznych oraz rzymską Międzynarodową konwencję o ochronie wykonawców, producentów fonogramów oraz organizacji nadawczych.

Artykuł 15

Umawiające się Strony deklarują zainteresowanie tworzeniem ukraińskich ośrodków kulturalnych w Rzeczypospolitej Polskiej i polskich ośrodków kulturalnych na Ukrainie.

Status i warunki działalności ośrodków będą uregulowane w oddzielnym porozumieniu.

Artykuł 16

Umawiające się Strony będą popierać współpracę w zakresie archiwów zgodnie z podpisanymi porozumieniami, a szczególnie współpracę w dziedzinie:

- wymiany, w miarę możliwości, pełnej informacji o materiałach, które dotyczą Ukrainy, w archiwach Polski, i dokumentów, które dotyczą Polski, w archiwach ukraińskich,
- wymiany mikrofilmów i kserokopii najważniejszej dokumentacji tego rodzaju przez obydwie Umawiające się Strony, przygotowania publikacji dokumentów archiwalnych, które dotyczą związków polsko-ukraińskich.

Artykuł 17

Umawiające się Strony uznają, że dobra kultury nielegalnie wywiezione z terytorium państwowego jednej ze Stron i nielegalnie wwieszone na terytorium państwowe drugiej Umawiającej się Strony podlegają zwrotowi.

Artykuł 18

Umawiające się Strony gwarantują zachowanie dziedzictwa kulturalnego, ochronę zabytków historycznych oraz dóbr kultury każdej ze Stron, a znajdujących się na terytorium drugiej Strony.

Umawiające się Strony będą współpracować w dziedzinie inwentaryzacji, badań, konserwacji i restauracji dóbr kultury znajdujących się na terytorium obu Państw i umożliwiać do nich dostęp specjalistów i zespołów badawczych.

Artykuł 19

Umawiające się Strony będą wspierać bezpośrednio kontakty między organizacjami i instytucjami państwowymi koordynującymi sprawy młodzieży obydwu Państw.

Artykuł 20

Umawiające się Strony sprzyjać będą współpracy pomiędzy organizacjami i stowarzyszeniami oświaty dorosłych i będą popierać organizowanie konferencji, imprez naukowych, wymianę prelegentów i specjalistów z dziedziny edukacji dorosłych.

Artykuł 21

Umawiające się Strony będą umacniać rozwój współpracy w dziedzinie kultury fizycznej i sportu, prowadzonej zarówno przez organizacje rządowe, jak i pozarządowe.

Artykuł 22

Umawiające się Strony będą sprzyjać rozwojowi wymiany turystycznej w celu wzajemnego zapoznania się z kulturą i historią obydwu Państw.

Artykuł 23

Umawiające się Strony będą wspierać współpracę w zakresie telewizji i radia, która będzie prowadzona w ramach porozumień zawartych między właściwymi instytucjami obu krajów, a także wspierać wymianę materiałów i informacji, zachowując przy tym normy prawa autorskiego, tworzenie programów i ich emisję dla mniejszości narodowych, które zamieszkują na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 24

Umawiające się Strony będą sprzyjać rozwojowi współpracy między agencjami informacyjnymi obydwu Państw.

Artykuł 25

Umawiające się Strony będą prowadzić współpracę i wymianę w dziedzinach objętych niniejszą umową na zasadach wzajemności i równych praw. Konkretnie finansowe warunki wymiany będą określane w okresowych programach wykonawczych do niniejszej umowy lub bezpośrednich porozumieniach, które podpiszą między sobą odpowiednie instytucje i resorty w ramach swoich kompetencji i zgodnie z ustawodawstwem każdego z Państw.

Artykuł 26

Umowa niniejsza podlega przyjęciu zgodnie z prawem każdej z Umawiających się Stron, co zostanie stwierdzone w drodze wymiany not. Za dzień wejścia w życie umowy uważać się będzie dzień otrzymania noty późniejszej.

Umowa niniejsza obowiązuje przez okres pięciu lat. Podlega ona automatycznemu przedłużeniu na następne okresy pięcioletnie, jeżeli żadna z Umawiających się Stron nie wypowie jej w drodze notyfikacji na sześć miesięcy przed upływem danego okresu.

Wypowiedzenie niniejszej umowy nie naruszy realizacji projektów i programów, uzgodnionych podczas jej obowiązywania, a znajdujących się w stadium realizacji, jeżeli Strony nie podejmą w tej sprawie wspólnej decyzji.

Sporządzono w Kijowie dnia 20 maja 1997 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i ukraińskim, przy czym oba teksty mają jednakową moc.

Z upoważnienia
Rządu Rzeczypospolitej Polskiej

D. Rosati

Z upoważnienia
Rządu Ukrainy

D. I. Ostapenko